

Veiledning til førlesingsaktiviteten *Ordkategorisering*

Støtteark:

- fase 2_modelltekst_foerlesing_ordkategorisering_en

Før arbeidet med modellteksten anbefaler vi førlesingsaktiviteten *Ordkategorisering*. Aktiviteten forbereder elevene på ord og uttrykk som vil forekomme i teksten som er valgt som modell. Elevene skal først finne fram til betydningen av utvalgte ord og fraser og deretter dele disse inn egenvalgte kategorier. Denne førlesingsaktiviteten og det elevene allerede har tilegnet seg i fase én, vil gi kognitiv avlastning i forståelsen av teksten de senere skal lese i sin helhet.

Arbeidsform

- Klipp opp ressursarket (se over) i lapper. Det trengs ett sett per par/gruppe.
- Elevene jobber i par/mindre grupper.
- Del ut settene med lapper lappene og ta eventuelt en rask repetisjon av ordgjettingsstrategier i plenum før aktiviteten settes i gang.
- Elevene trekker vekselvis en lapp og leser ordet høyt. Hvis begge elevene mener at de forstår ordet, skriver de sine initialer på lappen og legger den i en egen bunke. Ukjente ord eller ord som bare én av elevene kan, legges i en annen bunke.
- Elevene går gjennom ordene én eller ingen forstod og tyr til hverandre, lærer eller hjelpemidler for hjelp til forståelse.
- Når elevene har kontroll på alle ordene, sprer de alle lappene ut mellom seg.
- De skal nå studere ordene/frasene og se om de kan finne et eget kategoriseringssystem og sortere lappene etter disse. Det er viktig at elevene får stå helt fritt til å bestemme hvilke kategorier de ønsker å lage – det finnes ingen fasit, det er elevenes egne tanker om språk som skal fram! Mulige kategorier kan være: antall bokstaver, ordklasser, positivt/negativt ladede ord, innholdselementer, konkret/abstrakt, uttrykk/enkeltord, osv.
- Læreren oppsummerer aktiviteten i plenum og ber hver gruppe om kort å fortelle hvilke kategorier de har kommet fram til – og hvorfor. Dette kan skje på norsk.